

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121211032
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121211032.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyne spravodajkyne v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava – Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 384,04 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 24Csp/185/2021-48 z 13. júna 2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 24Csp/185/2021-48 z 13. júna 2022 zamietol žalobu a nepriznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu:

medzi spoločnosťou Tatra banka, a. s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 27.05.2013 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej bezúčelový úver vo výške 650,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť v 12 mesačných splátkach po 59,53 eur s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 17,8% ročne, ročnou percentuálnou mierou nákladov vo výške 29,08% a celkovou čiastkou, ktorú mala žalovaná zaplatiť, vo výške 1.012,60 eur, pričom zmluva bola uzatvorená ako revolvingový bezúčelový úver poskytnutý mesačne s trvaním na dobu neurčitú.

žalovaná neuhradila splátku splatnú dňa 17.05.2018, ku dňu 13.01.2019 dlžná suma predstavovala 384,04 eur.

veriteľ podaním zo dňa 10.08.2018 upozornil žalovanú na omeškanie so splácaním úveru, nakoľko žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas

dňa 14.01.2019 banka ako veriteľ vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, zásielka s oznámením bola žalovanej odoslaná dňa 14.01.2019.

zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 25.06.2021 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej na žalobcu, pričom žalovanej bolo postúpenie pohľadávky oznámené listom zo dňa 28.07.2021.

Súd prvej inštancie aplikoval na vec normy spotrebiteľského práva a to § 2 písm. a), písm. b), písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o vydaní a používaní medzinárodnej súkromnej kreditnej karty, ust. § 101, § 103, § 565, § 54a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky.

Zamietnutie žaloby súd prvej inštancie odôvodnil premlčaním uplatneného nároku, k čomu poukázal na ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, pre ktorú toto právo využíva. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že k vyhláseniu okamžitej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 17.05.2018, preto odo dňa 18.05.2018 začala veriteľovi plynúť premlčacia doba v súvislosti s nezaplatením dlžnej sumy žalovanou, ktorá skončila dňom 18.05.2021, pričom žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby dňa 20.12.2021.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a s ohľadom na skutočnosť, že úspešná žalovaná sa k žalobe nevyjadřila ani jej z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývali, nárok na náhradu trov konania jej nepriznal.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) CSP, teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa žalobcu k nesprávnemu právnomu posúdeniu zo strany súdu prvej inštancie došlo nesprávnou aplikáciou ust. § 565 a § 103 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na danosti prípadu podľa žalobcu nie je možná aplikácia týchto ustanovení. Žalobca poukázal, že v predmetnom konaní uplatnil nárok vo výške 384,04 eur predstavujúca sumu neuhradenej istiny zo zmluvy o súkromnej kreditnej karte - revolvingový úver zo dňa 27.05.2013, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový rámec vo výške 650,00 eur, pričom žalobca zdôraznil, že v zmluve absentovala dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú bez ohľadu na to, že splatnosť mesačnej splátky, ktorej výška nebola špecifikovaná, bola dohodnutá ku 17. dňu v mesiaci. Ani konečný termín splatnosti revolvingového úveru nebol zmluvne dohodnutý, ako ani konkrétny počet splátok. Žalobca poukázal, že zmluva bola v spornom prípade uzavretá na dobu neurčitú, preto je preto názoru, že pôvodný veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom, a to zaslaním podania označeným ako „Výpoveď zmluvy“ zo dňa 14.01.2019, v ktorom žalovanú vyzval na splnenie dlhu v zmysle ust. § 563 Občianskeho zákonníka a premlčacia doba tak v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť najskôr dňa 15.01.2019, t.j. od dňa nasledujúceho po vyhotovení výpovede zmluvy. Žalobca uviedol názor, že premlčacia doba nemohla začať plynúť pred výzvou na zaplatenie dlhu zo zmluvy, nakoľko žalobcovu právo nebolo „actio nata“, a teda v prípade podania žaloby na príslušný súd pred zaslaním výpovede a ukončením zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou by bola žaloba zamietnutá ako predčasne podaná, nakoľko žalovaná mohla v

zmysle uzatvorenej zmluvy naďalej čerpať finančné prostriedky do výšky úverového limitu a splácať pohľadávku spôsobom dojednaným v zmluve. Vzhľadom ku skutočnosti, že premlčacia doba začala plynúť podľa názoru žalobcu najskôr odo dňa 15.01.2019 a žaloba bola na súde podaná dňa 20.12.2021, žalobca vyvodil záver, že si svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a pokiaľ súd prvej inštancie dospel k opačným záverom, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca ďalej dodal, že štandardná splátka, ktorú bola žalovaná povinná plniť, bola v tomto prípade len dojednaným opakujúcim sa plnením vo výške percentuálnej časti z nesplatenej dlžnej čiastky v existujúcom záväzkom vzťahu na dobu neurčitú, a preto od plnenia v splátkach je potrebné dôsledne odlišiť opakujúce sa plnenie, resp. plnenie opakujúcich sa dávok v trvajúcim záväzkom vzťahu, kedy celková výška dlhu nie je v tomto prípade vopred stanovená a závisí od doby trvania samotného záväzku.

Žalobca ďalej v odvolaní uviedol, že ak by sa aj stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, teda že na daný prípad je možné aplikovať § 565 v spojení s § 53 ods. 9 a § 103 Občianskeho zákonníka, nárok, ktorý si podanou žalobou uplatňoval, nemožno považovať za premlčaný, pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nie je zrejmé, či súd prvej inštancie pri posudzovaní premlčania na vec aplikoval zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, ktorý nadobudol účinnosť od 27.03.2020. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na ust. § 1 a § 8 tohto zákona, k čomu uviedol názor, že premlčacia doba neplynula v období od: a) 27.03.2020 do 30.04.2020, t. j. spolu 35 dní; b) 19.01.2021 do 28.02.2021, t. j. spolu 41 dní, a teda rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

K posúdeniu odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu ust. § 365 ods. 1 CSP písm. b) spôsobujúceho porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

K uvedenému odvolaciemu dôvodu odvolací súd poukazuje, že žalobca v odvolaní presne nekonkretizoval konkrétny nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorým by mohlo byť porušené jeho právo na spravodlivý proces. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca namieta najmä nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci a v ich dôsledku žalobca odvodzuje nepreskúmateľnosť rozsudku. Ak by odvolací súd zistil, že sú tu tieto dva odvolacie dôvody, následne by odvolací súd skúmal, či v ich dôsledku došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý v proces porušení zákazu prekvapivého rozhodnutia, či práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a či ide o taký zásah do práva žalobcu, ktorý by mal za následok zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

Čo sa týka ďalšej odvolacej námietky žalobcu a to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že nielen súdnou praxou, ale aj teóriou práva je ustálené, že dokazovanie v súdnom spore prebieha vo viacerých fázach - od navrhnutia dôkazu, cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených a navrhnutých dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy strán sporu na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Ak však súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. (pozri nálezy Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 350/08 zo dňa 30.09.2010)

Čo sa týka hodnotenia dôkazov Civilný sporový poriadok upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v § 191 ods. 1, v zmysle ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Voľné hodnotenie dôkazov súdom neznamená ľubovôľu hodnotenia, ale dôkazy hodnotí z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Zistený skutkový stav vychádza z procesnej aktivity strán sporu, ktoré počas súdneho konania pred súdom prvej inštancie na preukázanie svojich tvrdení navrhli dôkazy, pričom žalobca predložil súdu listinné dôkazy a tieto súd prvej inštancie vykonal. Odvolací súd v tomto smere poukazuje, že žalobca v žalobe je povinný uviesť nielen pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ale tiež musí označiť dôkazov na ich preukázanie a dôkazy k žalobe pripojiť.

Z listín predložených žalobcom vyplýva, že dňa 27.05.2013 právny predchodca žalobcu Tatra banka, a. s. a žalovaná uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná, rovnako nebolo sporné, že právny vzťah zmluvných strán podlieha aplikácii noriem spotrebiteľského práva. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý úverový rámec 650,- eur, pričom žalovanej boli poskytnuté informácie k celkovému úverovému rámcu :

Výška štandardnej úrokovej sadzby – 17,80 %

Výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) -29,80 % s predpokladmi pre je výpočet (dlžná suma 650,- eur, splátka 59,53 eur, doba splatnosti 12 mesiacov, mesačný poplatok 2,50 eur)

Výška priemernej RPMN – 25,24 % p. a.

Termín splatnosti pravidelných mesačných splátok karty – v zmysle aktuálneho kalendára uzávierok, pričom ide o presný kalendár vystavenia výpisov z kartového účtu a dátumov splatnosti, ktorý obdrží dlžník spolu s novou kartou

Počet pravidelných mesačných splátok – 12 splátok / rok

Výška pravidelnej mesačnej splátky – výška jednotlivých mesačných splátok je voliteľná, ale musí byť dodržaná výška bankou stanovenej minimálnej splátky, a to ako minimálna suma vyjadrená pevnou sumou alebo percentom z celkovej dodržanej sumy, ktorú je držiteľ celkového úverového rámca povinný zaplatiť banke jedenkrát mesačne najneskôr v deň splatnosti.

Z formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere taktiež vyplývajú podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorých je revolvingový bezúčelový úver poskytnutý mesačne s trvaním na dobu neurčitú s možnosťou jeho čerpania do výšky disponibilného celkového úverového rámca s dobou trvania na dobu neurčitú. Taktiež je v týchto podmienkach uvedené, že počet a frekvencia splátok je uvedená v kalendári uzávierok, ktorý držiteľ celkového úverového rámca obdrží vždy pred začiatkom kalendárneho roka. Ďalej tieto podmienky konštatujú, že úrok a poplatky sú súčasťou dlžnej sumy, ktorú je potrebné splatiť v pravidelných mesačných splátkach.

Výzvou pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 10.08.2018 právny predchodca žalobcu žalovanej uviedol výšku pohľadávok v omeškaní pre produkty americkej hypotéky vo výške 444,90 eur, spotrebiteľského úveru vo výške 104,43 eur a kreditnej karty vo výške 48,05 eur. Výpoveďou zmluvy zo dňa 14.01.2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že pristupuje k výpovedi zmluvy o vydaní a používaní medzinárodnej súkromnej kreditnej karty a vyzval žalovanú na predčasné splatenie celej pohľadávky vo výške 384,04 eur.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021 právny predchodca žalobcu Tatra banka, a. s., IČO: 00 686 930 postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu podľa prílohy č. 1 k tejto zmluve. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 28.07.2021 predchádzajúci veriteľ Tatra banka, a. s. oznámila žalovanej, že jej pohľadávka vo výške 384,04 eur vrátane príslušenstva, ktorá vznikla zo žiadosti o vydanie kreditnej karty č. 3382046 bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená novému veriteľovi - žalobcovi.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 01.07.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.1992 ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 01.04.1964 právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka účinného od 01.04.1964 pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka účinného od 01.02.1992 ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého súdneho spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav vychádzajúc z obsahu listín predložených žalobcom. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti spotrebiteľského úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 17.05.2018 a odo dňa 18.05.2018 začala plynúť veriteľovi

premlčacia doba, ktorá uplynula 18.05.2021, preto považoval nárok žalobcu za premlčaný, keďže žaloba bola podaná dňa 20.12.2021, teda po jej uplynutí.

Žalobca najmä namieta, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil obsah záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcom a žalovanou a to, či plnenie dlhu bolo dohodnuté v splátkach alebo v opakujúcich sa plneniach. Žalobca k tomu vyslovil názor, že predmetom zmluvy nebola dohoda o plnení v splátkach a preto nemohol súd prvej inštancie aplikovať ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka jasne upravuje postup veriteľa, ktorý pre účinné zosplatnenie dlhu musí byť dodržaný:

dohoda strán zmluvného vzťahu o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky,

omeškanie so splátkou po dobu troch mesiacov,
upozornenie na uplatnenie práva na zosplatnenie v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uplatnením (pričom v čase upozornenia na takúto možnosť nemusí byť ešte dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace, čiže veriteľ môže upozorniť dlžníka na uplatnenie svojho práva aj skôr),
uplatnenie práva najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Z obsahu listín, tak ako boli predložené žalobcom, aj odvolaciemu súdu zo žiadnych listín nevyplýva, hoci išlo o poskytnutie kreditnej karty s úverovým rámcom, že by žalovaná nebola povinná uhrádzať pôvodnému veriteľovi svoj dlh v splátkach. Práve naopak výška pravidelnej mesačnej splátky bola voliteľná v prospech dlžníka ohraničená minimálnou sumou stanovenou bankou, pričom splatnosť a počet splátok mali byť oznamované v aktuálnom Kalendári uzávierok vždy pred začiatkom kalendárneho roka. Právna úprava nevyklučuje, že by sa výška splátky v priebehu trvania zmluvy nemohla meniť. Ak žalobca uvádza, že konečný termín splatnosti revolvingového úveru nebol dohodnutý, ako ani konkrétny počet splátok, tak odvolací súd dodáva, že uvedené nebráni konštatovaniu, že žalovaná bola povinná svoj dlh uhrádzať splátkach, keďže práve konkrétny počet splátok a výška sa odvíjala od čerpaných finančných prostriedkov a údaj o počte a frekvencii splátok mal pôvodný veriteľ žalovanej oznamovať v kalendári uzávierok.

Súd prvej inštancie však pri skúmaní postupu pôvodného veriteľa pri zosplatnení spotrebiteľského úveru opomenul skúmať, či si zmluvné strany vôbec dohodli právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania takáto dohoda medzi pôvodným veriteľom a žalovanou nevyplývala. Preto pôvodný veriteľ nemohol postupovať pri ukončení zmluvného vzťahu podľa ust. § 53 ods. 9 s § 565 Občianskeho zákonníka. Dôsledkom toho je aj nesprávne vyhodnotenie premlčania nároku, keďže začiatok premlčacej doby sa nemohol počítať od splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, ale len od konkrétnej splátky. Tiež odvolaciemu súdu neušlo pozornosti, že ku dňu 10.08.2018 právny predchodca žalobcu žiadal od žalovanej úhradu na kreditnej karte v sume 48,05 eur, pričom z výpisu za obdobie od 14.08.2018 do 26.07.2021 vyplýva účtovanie na ťarchu dlžníka v sume 47,15 eur, čo je spolu 95,20 eur a zároveň z tohto výpisu vyplýva aj úhrada zo strany žalovanej v sume 356,04 eur dňa 26.07.2021 a v sume 28,- eur dňa 26.07.2021 (t. j. pred oznámením o postúpení pohľadávky), čo je spolu úhrada 384,04 eur, ktorá úhrada zodpovedá sume uvedenej vo výpovedi zmluvy, ako aj sume uvedenej v oznámení o postúpení pohľadávky, čím vzniká pochybnosť o správnosti výšky uplatňovaného nároku v tomto súdnom konaní.

Vzhľadom na uvedený záver, odvolací súd k námietke žalobcu, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či súd pri posudzovaní premlčania na vec aplikoval zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, konštatuje, že na danú vec citovaný zákon nebolo možné aplikovať, a preto súd prvej inštancie ani nemal dôvod sa týmto zákonom zaoberať.

Súd prvej inštancie mal predovšetkým skúmať aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, keďže pre platné postúpenie pohľadávky sa vyžaduje splnenie zákonných predpokladov. Aj keď súd prvej inštancie citoval ust. § 92 ods. 8

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len ako „zákon o bankách“) účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Aj keď súd prvej inštancie citoval ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je zrejmé, ako predmetné ustanovenie na predmetnú vec aplikoval. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019).

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 uviedol s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Tiež z tohto ustanovenia vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné a podmienky vyplývajúce z tohto ustanovenia sú podľa dovolacieho súdu špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti).

Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. (pozri tiež rozhodnutia v obdobných veciach - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/11/2021 zo dňa 05.05.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/3/2021 zo dňa 18.3.2021)

Odvolačný súd je toho názoru, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že postupca Tatra banka, a. s. nepostupoval v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepredložil súdu žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanej nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu. Podľa názoru odvolacieho súdu touto výzvou nemôže byť písomnosť zo dňa 14.01.2019 predložená žalobcom a označená ako „Výpoveď zmluvy“, a to aj napriek tomu, že obsahuje znenie „...vzniká Vám povinnosť predčasne splatiť celú pohľadávku banky...; Vás vyzývame, aby ste okamžite zaplatili celú pohľadávku banky...“ za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka -právny predchodca žalobcu nevyzýva žalovanú k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vypovedá zmluvu o vydaní a používaní medzinárodnej súkromnej kreditnej karty. V tejto písomnosti sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru odvolacieho súdu písomná výzva podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta po uplynutí zákonom stanovenej lehoty minimálne 90 kalendárnych dní. V prípade, ak tento faktický úkon nebol preukázateľne vykonaný a doručený žalovanej, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodňuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13.05.2021, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/25/2021 zo dňa 28.09.2021) K výpovedi zmluvy odvolací súd dodáva, že z listín predložených žalobcom nevyplýva, či a za akých podmienok, v akej forme a lehote mohol právny predchodca žalobcu žalovanej zmluvu o vydaní a používaní súkromnej kreditnej karty vypovedať. Tiež odvolaciemu súdu neušlo pozornosť, že ku dňu 10.08.2018 právny predchodca žalobcu žiadal od žalovanej úhradu na kreditnej karte v sume 48,05 eur, pričom z výpisu za obdobie od 14.08.2018 do 26.7.2021 vyplýva účtovanie na ľarchu dlžníka v sume 47,15 eur, čo je spolu 95,20 eur a zároveň z tohto výpisu vyplýva aj úhrada zo strany žalovanej v sume 356,04 eur dňa 26.07.2021 a v sume 28,- eur dňa 26.07.2021, čo je spolu úhrada 384,04 eur, ktorá úhrada zodpovedá sume uvedenej vo výpovedi zmluvy.

Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd je toho názoru, že žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškania s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, a teda postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, čoho následkom je nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

Hoci súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil čo do premlčania nároku, nesprávne právne posúdenie nespôsobillo zároveň aj nesprávne rozhodnutie vo veci samej, keďže žalobu zamietol, preto neprichádzal do úvahy postup odvolacieho súdu podľa ust. 388 CSP na zmenu rozhodnutia, ale ani podľa ust. § 389 CSP na zrušenie veci, keďže skutkový stav bol zistený správne a na skutkovom stave sa nič nezmenilo ani v odvolacom konaní, keďže tento vychádza výlučne z listín predložených žalobcom. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatuje, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody neboli spôsobilé prívodiť zmenu a ani zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie, preto rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa ust. § 387 CSP v jeho napadnutej časti potvrdil. Keďže napadnutý rozsudok je čo do merita veci správny a žaloba má byť zamietnutá, je správny aj výrok napadnutého rozsudku

súdu prvej inštancie o trovách konania, z ktorého vyplýva, že žalobcovi ako neúspešnej strane sporu ich náhrada nepatrí.

K trovám odvolacieho konania

Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V tomto prípade, keďže žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, odvolací súd by mal náhradu trov odvolacieho konania priznať žalovanej. Avšak odvolaciemu súdu je zrejmé, že žalovanej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a ani si náhradu trov odvolacieho konania žalovaná neuplatnila, preto s použitím Základných princípov čl. 17 zakotvujúceho procesnú ekonomiu odvolací súd rozhodnúť priamo tak, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).